Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ● 17 февраль 1970 йил, сешанба ◆ № 39 (14.505). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА, ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Қорақалпоғистоннинг ишчилари, колхозчилари, зиёлиларига, барча меҳнаткашларига Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг 45 йиллиги муносабати билан самимий салом йўллаб, уларни қизғин табриклайдилар.

Коммунистик партия билан Совет ҳукуматининг кундалик ғамхўрликлари ва меҳрибонликлари туфайли Автоном Республиканинг меҳнаткашлари Совет ҳокимияти йиллари мобайнида партия ташкилотининг раҳбарлигида хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришдилар. Ўтмишда феодал-патриархал укладдан иборат қолоқ аграр ўлка бўлган Қорақалпоғистон ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилиши натижасида ишлаб чиқариш кучлари жадал ривож топган, социалистик маданияти бой ва аҳолисининг турмуш даражаси юксак, илғор индустриал-колхоз республикасига айланди. Олис районлардаги саҳро ва даштларнинг битмас-туганмас табиат бойликлари халққа хизмат қилмоқда. Қорақалпоғистонда янги шаҳарлар вужудга келди, заводлар ва фабрикалар, темир йўл ва газ қувурлари, электр станциялар қурилди, ҳозирги замон гидротехника иншоотлари барпо этилди. Қорақалпоғистон йирик пахтачилик ва шоликорлик райони бўлиб қолди. Туямўйин ва Тахиатош гидроузелларининг қурилиши Автоном Республиканинг янада равнақи учун жуда катта истиқболларни очиб беради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети қардош қорақалпоқ халқига, Автоном Республиканинг барча меҳнаткашларига экономика ва маданиятни янада гуллатиб яшнатиш учун, коммунистик қурилиш улуғвор программасини амалга ошириш учун курашда чин кўнгилдан янги-янги катта муваффақиятлар тилайдилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Ленин орденли экскаваторчи Михаил Серданов Мурунтов конида анчадан буён самарали меҳнат қилиб келмоқда. У доҳий юбилейи шарафига зиммасига олган социалистик мажбуриятини ҳам ошиғи билан адо этди. Суратда: М. Серданов.

Р. Жуманиёзов фотоси.

БЕКОБОД МЕТАЛЛУРГЛАРИ ИЗИДАН

МАШИНАСОЗЛАР

Кранчи В. Булакова сигнал берди ва илмоқли тросни «СССРда тайёрланган» деб ёзилган юк олдига ташлади. А. Хван илмоқни аста бир ярим тонна келадиган машинанинг «бел»идан ўтказди ва юқорига қараб қўли билан «кўтариш мумкин» деган ишорани билдирди. Қудратли кран машинани жойидан аста қўзғатиб, платформа томон олиб кетди.

— Янги йилнинг дастлабки ойида, — деди ҳамроҳимиз — участка бошлиғи Алексей Яковлевич Снегирев, — Болгария, Югославия, Куба мамлакатларига маҳсулот жўнатдик. Иттифоқимизнинг ўнлаб шаҳарлари ҳам юбилей йилида тайёрланган маҳсулотларимиздан олишди.

Йиғув цехини корхона юраги дейишади. Бунинг боиси бор. Негаки, машинасозлар тайёрлаган маҳсулот шу ерда бир бутун ҳолга келтирилади. Шу ерда завод муҳри босилади. Ишчилар ана шу завод муҳри, завод шарафи учун курашишади, қўлдан чиқаришаётган ҳар бир машина, ҳар бир эҳтиёт қисм аъло сифатли бўлишига катта эътибор беришади.

Цехни айланар эканмиз Ж. Ғаффоров бошлиқ бригада иши билан ҳам танишдик. Бу бригадани цехда эмас, балки бутун корхонада ҳурмат қилишар, унинг аъзолари номини фахр билан тилга олишар экан. Ўрта бўйли, тўладан келган, истараси иссиқ Жавдекни суҳбатга тутдик.

— Ўзингиз, ҳамкасбларингиз ҳақида гапириб берсангиз.

— Нима ҳам дейман, бошқалар сингари ишлаяпмиз, планни тўлдиряпмиз... — ўйланиб қолди бригадир.

— Заводга келганингизга қанча бўлди, — гапни гапга улаш учун яна савол бердик.

— 1950 йилда келган эдим.

— 20 йил бўлибди, ветеранлар сафига қўшилиб қолибсизку.

—Янглишмасам, участка мастери Михаил Федоровичга шогирдликка тушган эдинг, шекилли, — суҳбатга қўшилди Алексей Яковлевич.

— Ҳа.

— Мана бугун Жавдек устозининг ўғли Владимирга устозлик қиляпти, устозининг қарзини узяпти. Шундайми Жавдек, — кулиб қўйди ҳамроҳимиз.

Агар сиз корхонанинг бошқа цехларида бўлиб, машинасозлар меҳнати билан танишсангиз ҳар бир ишчи юбилей арафасида завқ-шавқ билан ишлаётганини кўрасиз. Ўзбекхиммашчилар эл қатори доҳиймиз Ленин таваллудининг юз йиллигига армуғон тайёрлаш ниятида меҳнат қилмоқдалар. А. Нугаев, Д. Борадаченко, А. Бойматов, К. Мусаев, А. Ким, В. Булакова, В. Рудина, Г. Митрохин ва бошқа ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари шу кунларда беш йиллик планларини бажариб, 1971 йил ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Заводда бундай зарбдорлар 300 дан ортиб кетди.

Корхонада оғир ишларнинг деярли ҳаммаси автоматлар зиммасига юкланмоқда. Яқинда программали бошқариладиган 15 шпинделли пармаловчи аппаратнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши заводга жуда катта маблағни иқтисод қилиб қолиш имконини берди.

Чирчиқлик машинасозлар юбилей йилида ҳар қачонгидан ҳам ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлашмоқда. Буни янги йилнинг дастлабки ойида эришилган ютуқнинг ўзи ҳам кўрсатиб турибди. Машинасозлар Бекобод металлурглари ва Мирзачўлдаги Ленин номли совхоз пахтакорларининг ажойиб ташаббусига қўшилиб, йиллик планни 25 декабрда адо этиш, рационализаторлар ва ихтирочилар таклифларини жорий этиш эвазига 200 минг сўмлик маблағни тежаб қолиш, ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш туфайли 130 тонна қора ва рангли металл, 500 минг киловатт-соатга яқин электр энергиясини тежаб қолиш мажбуриятини олишди.

Ш. УМРЗОҚОВ.

МИЛЛИОНЛАРНИ РУҲЛАНТИРАЁТГАН СИЁСАТ

ПРАВДА

Коммунистик партия сиёсатининг кучи ва ҳаётийлиги шундаки, бу сиёсат коммунизм йўлидан бораётган бутун социалистик жамиятимизнинг туб манфаатларини ва етилган эҳтиёжларини ифодалаб бермоқда.

Сиёсат — миллион-миллион одамларнинг ҳақиқий тақдиридир, у халқ иши бўлиб қолиши лозим, деб таълим берган эди В. И. Ленин. Партия ҳамиша Ленин ғояларига амал қилиб туриб, ўзининг сиёсий йўлини ишлаб чиқади ва уни ички ишларда ва жаҳон миқёсида изчиллик билан ўтказаверади. Партиянинг равшан, қатъий принципиал сиёсатини омма чуқур тушуниб, қўллаб-қувватламоқда. Партия сиёсатини халқ мана шундай қўллаб-қувватлаётганлиги КПСС Марказий Комитетининг 1969 йилги декабрь Пленуми қарорларини халқимиз якдиллик билан маъқуллаганида яна бир марта ёрқин намоён бўлди. Бу қарорлар совет кишиларининг янги ижодий куч ва ғайратларини янгидан тўлқинлантириб юборди. Коммунистлар, шаҳар ва қишлоқларнинг миллион-миллион меҳнаткашлар оммаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумдаги нутқида баён қилиб берилган хулосалар ва вазифаларни жанговар программа деб қабул қилдилар.

Пленум якунлари совет жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Бу якунлар актив йиғилишларида, партия комитетларининг пленумларида ҳар томонлама муҳокама қилинди ва бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида муҳокама қилинмоқда. Бутуниттифоқ касаба Союзлари Марказий Советининг ва комсомол Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленумлари мана шу якунларга бағишланди.

Коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партия томонидан қўйилган биринчи навбатдаги вазифалар ва талабларни чуқур тушунтириб бериш, меҳнаткашларни беш йилликни муваффақиятли тугаллашга сафарбар қилмоқ КПСС XXIII съездининг қарорларини, партиянинг ленинча бош йўлини оғишмай амалга оширмоқ учун жуда катта аҳамиятга эга.

Бизнинг жамиятимиз омманинг онглилиги билан бақувват, омма ҳамма нарсадан хабардор, ҳамма нарса тўғрисида фикр юрита оладиган ва ҳамма ишни онгли равишда қиладиган бўлганлиги учун ҳам жамиятимиз ҳар қандай юмушни бажаришга қодир. Ишчилар, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар ижтимоий активлиги ва меҳнат ғайрати ўсиб бораётганлигининг манбаи ҳам мана шунда. Партия сиёсатининг принципларини, моҳиятини ва мақсадини меҳнаткашларга тўғри тушунтириб бериш, аввало, партия белгилаб бераётган планларнинг илмий жиҳатдан асосланганлигини, ҳеч сўзсиз реаллигини яққол кўрсатиб бериш демакдир ва шу билан бирга шу планларни амалга ошириш вақтида учрайдиган қийинчиликларни камайтирмай айтиб бериш, коммунизм учун курашнинг улуғворлигини тўла-тўкис очиб бериш ва бу курашда узил-кесил енгиб чиқишга омманинг иродасини мустаҳкамлаш демакдир.

Партиянинг сиёсати шунга асосланадики, социализмнинг ўсиб коммунизмга ўтиши мураккаб ва кўп қиррали жараён. Бу жараён тўғрисида юзаки, «енгил-елпи» тасаввурда бўлиш, ҳаммани маҳлиё қиладиган манзараларни тасвирлаб кўрсатишга мойиллик коммунистларнинг, барча совет кишиларининг характерига асло тўғри келмайди. Жуда катта бунёдкорлик ишимиз давомида туғиладиган қийинчиликлардан кўз юммаслик, бу қийинчиликларни ҳамиша кўриб туриш, уларга объектив равишда баҳо бериб, дадиллик билан енгиб бориш керак — партиянинг талаби мана шу. Пропаганданинг барча формалари ва воситалари, бутун сиёсий оқартув системаси коммунистик қурилишнинг ҳозирги давридаги вазифаларнинг мураккаблигини омма тўғри тушуниб олишига, партиянинг ҳозирги замон шароитидаги ленинча йўли ҳақ ва тўғри йўл эканлигини омманинг тағин ҳам чуқур англаб олишига ёрдам бериши лозим.

КПСС Марказий Комитетининг Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига аталган Тезисларини пропаганда қилиш мана шундай ғоявий-тарбиявий иш учун катта аҳамиятга эга. Совет кишилари мана шу сиёсий ва назарий ҳужжатга мурожаат қилиб, онгли, уюштирувчи авангарднинг халқимиз ҳаётидаги роли ўсиб бораётганлигини кўрсатувчи янги далилларни шу ҳужжатдан топмоқдалар. Тезисларда уқтириб айтилганидек, Коммунистик партия марксизм-ленинизм назариясига ва курашда тўпланган тажрибага таяниб сиёсий йўлни ишлаб чиқмоқда, жамиятнинг иқтисодий, социал-сиёсий ва маънавий ҳаётига раҳбарлик қилмоқда. Партия социал жараёнларнинг характерини анализ қилиб ва омманинг жонли практикасини умумлаштириб, олға бориш йўлларини белгилаб бериб, социал-иқтисодий ривожланишнинг янги имкониятларини кўрсатиб бермоқда. Халқ олдидаги тарихий масъулиятни ва бурчни англаш партияни хотиржамликдан сақлаб қолади.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми коммунистларнинг Ленин васиятига — бепарволик, манманликнинг заррача бўлса ҳам ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасиз бўлиш керак деган васиятларига содиқлигини янги куч билан ифодалаб берди. Партиянинг истиқболга интилган, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришга, унинг самарадорлигини оширишга, фан-техника тараққиётини тезлатишга, Ватан экономикасини янада юксалтириш ва унинг қудратини мустаҳкамлаш мақсадида социалистик системанинг афзалликларидан тағин ҳам тўлиқ фойдаланишга қаратилган бутун сиёсати каби олдимизга қўйган вазифалари ҳам оммага яқин ва тушунарли.

Барча совет кишилари партия сиёсатини ўзларининг жонажон ишлари деб билмоқдалар. Улар хўжалик ва маданиятнинг турли соҳаларида бу сиёсатни муваффақиятли ўтказишга ёрдам берувчи чора ва тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда актив қатнашмоқдалар. Бу ишда советларнинг ва совет органларининг, касаба союзлари, комсомолнинг, бошқа оммавий ташкилотларимизнинг роли жуда катта. Шаҳар ва қишлоқ меҳнатчилари 1970 йилги халқ хўжалик планларини, олинган социалистик мажбуриятларни бажармоқ учун, кўкламга намунали тайёрланмоқ ва бу йил мўл ҳосил етиштирмоқ учун бутун кучни сафарбар қилиш юксак даражада уюшқоқ бўлиш зарурлигини яхши биладилар. КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, топширилган иш учун масъулиятни ошириш, иқтисодий тежаш ва тежамкорлик талабларига қаттиқ риоя қилиш, жамият бахт-саодати йўлида ҳамма резервлар ва ресурслардан фойдаланиш соҳасидаги талаблари халқнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Шу талабларни кенг пропаганда қилиш ва амалда оғишмай бажариш партия ташкилотларининг ишидаги асосий йўналишларнинг бири.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги бўсағасида мана шу порлоқ санани муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа ҳақиқатан умумхалқ иши бўлиб қолди. Мана шу кунларда мамлакатимиз меҳнаткашлари жонажон Коммунистик партия, унинг ленинча Марказий Комитети теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашмоқдалар. Партия билан халқимизнинг бирлиги ҳеч қачон ҳозиргидек мустаҳкам ва қудратли бўлмаган эди. Миллион-миллион коммунистлар, совет ватанпарварлари зўр ғайрат ва фидокорлик билан бутун кучларини бунёдкорлик меҳнатига сарфлаб, партия сиёсатини — коммунизм қуриш сиёсатини амалга оширмоқдалар.

(16 февралдаги бош мақола).

СУРАТДА Тошкентдаги «Ўзбекселмаш» заводининг 4-цех ишчиси Комил Икромхўжаев. У корхонада ўн йилдан буён ишлайди.

ПОЙТАХТДАГИ 2-тикувчилик фабрикаси ишчиси В. Гранд социалистик мусобақа пешқадами. У беш йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этди. Валентина ҳозир 1971 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

А. Тўраев фотолари.

Дўстлик визити билан

Фаластин озодлик ташкилоти Ижроия комитетининг раиси Ясир Арафат бошчилигида шу ташкилот делегацияси Тошкентга келди. Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлаётган бу делегация аъзоларини Тошкент аэродромида республика жамоатчилигининг вакиллари самимий кутиб олишди.

Делегация аъзолари 16 февралда Тошкент Тўқимачилик комбинатини, Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасини бориб кўришди. Тошкент атрофидаги колхозлардан бирида бўлишди. (ЎзТАГ).

Беш йиллик қурилишларида

ИТТИФОҚДА ЯГОНА

Қашқадарё области даштларида кейинги йилларда геологлар томонидан олиб борилган қидирув-разведка ишлари катта натижа берди. Қарши чўлида газ ва нефтнинг жуда катта запаслари борлиги аниқланди. Ҳозир Ўрта Осиё — Марказ магистраль газ қувури орқали кўплаб табиий ёнилғи саноат марказларига оқизилаётир.

Областнинг Муборак, Ўртабулоқ, Денгизкўл, Култоғ, Одамтош ва Помуқ майдонларида топилган газ конларида таркибида 5-6 процент олтингугурт бўлган газ борлиги аниқланди. Бу хил газ биринчи навбатда металлни емиради ва кишилар ҳаётига жиддий хавф туғдириши мумкин. Демак, бундай газдан фойдаланиш анча қийинчиликлар туғдириши турган гап. Мутахассислар, олимлар кейинги пайтларда табиий ёнилғини олтингугуртдан ажратиб, саноат учун соф ҳолдаги газни оқизиш, ажратиб олинган олтингугуртни қишлоқ хўжалигида ва бошқа мақсадларда фойдаланишнинг йўлини қидирдилар. Москвадаги «Гипрогазочистка», «Проектхимзащита», Саратов шаҳридаги «Востокгипрогаз» институтларининг олимлари, инженер-техниклари бу масалани ҳал этиш устида катта ишлар олиб бордилар.

Шу кунларда лойиҳачи инженерлар тайёрлаган чизмалар қоғозлардан улкан корхона қад кўтарадиган жойга кўчирилмоқда. Қарши чўлида жойлашган Муборак посёлкасининг ёнгинасида газ-олтингугурт заводининг корпуслари қурилаётир.

Совет Иттифоқида ягона бўлган бу корхонани «Бухарагазпромстрой» трестининг бир неча қурилиш бошқармалари қурмоқда. Заводга Иттифоқимизнинг турли корхоналарида тайёрланган мукаммал асбоб-ускуналар ўрнатилади. Газ-олтингугурт заводи беш оқимдан келадиган газни олтингугуртдан тозалаб бериб туради. Табиий газни қувурлардан оқизишдан олдин Муборакда қурилаётган заводда қайта ишланади. Кейинчалик бу ерда қайта ишланган газ оқими Уралга, Москва ва Ленинград шаҳарларигача етиб боради.

Муборакда қурилаётган газ-олтингугурт заводи ҳар йили саноат учун 18 миллиард кубометрдан ортиқ «зангори олов»ни етказиб бериш қувватига эга бўлади. Газдан ажратиб олинган олтингугурт Қарши чўлида ўзлаштирилган ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш учун хизмат қилади. Ҳар йили корхона газдан бир неча ўн минг тоннадан ортиқ олтингугурт ажратиб беради. Завод қурилаётган майдонча яқинида 40 минг киши яшайдиган Муборак посёлкаси бунёд этилади.

Лекин, айрим бинокорлик ташкилотларининг айби билан завод қурилиши суст боряпти. Қурилишда ҳали ҳам ишчи кучи етишмайди. Ҳозиргача қурилиш майдончасига водопровод суви келтирилмаган. Шаҳрисабз — Қарши — Муборак оралиғида қувурлар ётқизиб сув келтириш мўлжалланган эди. Қувурлар Қарши шаҳригача келиб давом эттирилмасдан ётибди. «Средазгипроводхлопок» лойиҳалаш институти смета ҳужжатларини ҳалигача тайёрлагани йўқ. Келажакда газ-олтингугурт заводи эҳтиёжлари учун кўп миқдорда сув зарур бўлади. Шунинг учун ҳам сув масаласи биринчи навбатда ҳал этилиши лозим. Бундан ташқари, фақат ўтган йилнинг ўн бир ойи ичида 400 кубометр ёғоч материаллар, 900 тоннадан ортиқ цемент, кўплаб ғишт, шағал етказиб берилмади. Тутунни чиқариб юборадиган, баландлиги 125 метрлик трубалар ўрнатиш лозим. Лекин, бунга яроқли ғиштни қаердан олиш ҳозиргача ҳал этилгани йўқ. Қурувчилар учун уй-жой бинолари кам. «Бухарагазпромстрой» трестининг қатор қурилиш-монтаж бошқармалари 1969 йилда 220 минг сўмдан ортиқ уй-жой бинолари қуриб, фойдаланишга топширишлари зарур эди. Лекин бу ишнинг бешдан бири ҳам адо этилмади.

Беш йилликнинг охирги йилида газ-олтингугурт заводи қурилишида иш ошиб-тошиб ётибди. Завод пойдеворига 25 минг кубометр бетон ётқизилиши, 400 кубометр тупроқ ишлари бажарилиши, 4 миллион донадан ортиқ ғишт ташиб келтирилиб, завод корпуслари тикланиши лозим. Шундай қилиб, бу йил Муборакда қурилаётган улкан газ-олтингугурт заводининг биринчи навбати ишга туширилади.

П. ГАЙОЕВ.

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОЛХОЗЛАР КЕНГАШЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ БУТУНРОССИЯ ЙИҒИЛИШИ

Россия Федерациясидаги ҳамма автоном республикалар, ўлкалар ва областлар колхоз кенгашларининг вакиллари 16 февралда Москвадаги Союзлар уйининг Колонна залига тўпландилар.

Йиғилиш президиумида Г. И. Воронов, Д. С. Полянский, Ф. Д. Кулаков, КПСС ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов, РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. А. Яснов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ишчилари ҳам хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг Раиси И. Ф. Шукуратов, СССР ва РСФСР министрлари бор. Йиғилишда КПСС Марказий Комитети, СССР ва РСФСР Министрлар Совети, СССР ва РСФСР Госпланининг масъул ходимлари иштирок этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, РСФСР Министрлар Советининг Раиси Г. И. Воронов кириш нутқи билан йиғилишни очди.

РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Г. Писин «Колхозчилар Бутуниттифоқ Учинчи съездининг якунлари тўғрисида» доклад қилди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШДИЛАР

КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Финляндия марказ партиясининг шу партия секретари И. Лойкканен бошчилигида Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган делегацияси уч кун Ўзбекистонда бўлди.

Финляндиядан келган меҳмонлар Тошкентнинг янги қурилишлари ва маданий-оқартув муассасалари билан танишдилар.

Делегация 15 февралда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИДАН

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бўлим бошқарувчиси Мустафо Чачи узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг шу йил 15 февралда вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИ НУРИ БИЛАН

СССР ёзувчилар союзи ва сиёсий нашриёт ташаббуси билан адабиёт намояндаларининг катта коллективи бундан бир неча йил муқаддам улуғ Лениннинг дўстлари, сафдошлари, замондошлари ҳақида беш китобдан иборат ҳикоялар тўплами — Лениннома яратишга киришган эдилар. Қирқ ҳикояни ўз ичига олган «Партия сарчашмаларида» китоби ана шу ишнинг дебочаси сифатида 1965 йилда нашр этилди. Утган йилдан буён «Партия революцияга қадам ташламоқда» номи билан иккинчи китоб ва «Ленин ғоялари нури билан» номли учинчи том чиқарилди. Лениннома сериясидаги бу асарлар «Ўзбекистон» нашриёти коллективи томонидан таржима қилиниб, китоб мухлисларига етказилди.

Буюк Лениннинг юз йиллик юбилейига нашриётнинг муносиб туҳфаларидан бири сифатида чиқарилган қарийб қирқ босма листни ташкил этувчи 65 китоблар, жумладан «Ленин ғоялари нури билан» китоби социалистик маданиятнинг атоқли арбобларидан Н. А. Андреев, Демьян Бедний, И. И. Бродский, А. М. Горький, М. Н. Ермолова, Н. Е. Жуковский, А. В. Луначарский, В. В. Маяковский, И. В. Мичурин, А. С Серафимович ва бошқаларнинг ҳаётидаги ёрқин саҳифалар, уларнинг Владимир Ильич билан учрашувлари тўғрисидаги таъсирли эпизодлар ҳақида ҳикоя қилади. Китоб авторлари А. Бек, Л. Бать, В. Катаев, А. Сурков, К. Федин, А. Исбах, Е. Рябчиков сингари ёзувчилардир.

Аввалги томларда Владимир Ильичнинг курашда бирга бўлган яқин сафдошлари билан ўзаро муносабатлари орқали доҳий сиёсатчи, философ, коммунистлар партияси ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг буюк ташкилотчиси сифатида мадҳ этилган бўлса, бу томдаги ҳар бир асар социалистик маданиятнинг қарор топиши ва юксалишига Ленин ғоялари таъсирини акс эттиришга бағишланган. Уларда Ленин санъатнинг ҳамма турларини ривожлантириш тўғрисида қанчалик ғамхўрлик қилганлиги, илм-фан равнақи учун қанчалик жонбозлик кўрсатганлиги, одамларнинг тақдири, ўй-фикрлари, дадил интилишларига қанчалик ғамхўр бўлганлиги тўғрисида ҳикоя қилинар экан, доҳийнинг ўзига хос буюк ҳислатлари ҳам зўр мароқ билан мадҳ этилади.

Китобда ўз ижодига доҳийнинг образи, ҳаёти ва фаолиятини асосий мавзу қилиб олган шоирлар, ҳайкалтарошлар, рассомларга алоҳида, ҳажм жиҳатидан анча катта ўрин берилган. В. Маяковский Ленин ҳақидаги поэмасини қандай яратгани, ҳайкалтарош Шадр Ильич монументини ясашнинг муваффақиятли йўлини топгунга қадар нечоғли мураккаб изланишларга дуч келгани, рассом И. Бродский революция музейини, Ленин музейини ўз асарлари билан бойитиш учун нақадар сабот-матонатла меҳнат қилганлиги ҳақидаги жуда қизиқ маълумотлар ундан ўрин олган.

Қуйида Лениннноманинг ана шу томига киритилган ҳикояларнинг айримларидан кичик парчалар эълон қилинди.

КОНГРЕССДА

БУ ВОҚЕА июлда, Коммунистик Интернационал II конгрессининг очилишида юз берди.

...Лениннинг залга кириб келиши аломат бўлди.

Қандилларнинг оппоқ нақшдор шишга урилиб, хира нур бераётган қум ранг-сарғиш шуъласи, тирбанд залнинг ҳаяжонига, ҳаяжон қўшаётгандек эди. Конгресс бошланмасдан анча олдиноқ саройи ичи димиқиб кетди. Чироқлар билан офтобнинг аралаш-қуралаш нури, дим ҳаво ва интизорлик натижасида пайдо бўлган бетоқатлик ноходан йўқолиб, қарсакбозликка айланди. Ленин худди ҳавони ёриб ўтмоқчи бўлгандек, калласини бир ёнга энгаштирганича, бир тўп делегатлар олдида залнинг нариги бошидан бу бошига келар экан, дастлаб болохоналарда ўқтин-ўқтин чалинган қарсаклар тобора кучайиб, секин-аста пастки қаторларга кўчди, саройни ўрнидан қўзғотиб юборгудек бўлиб, бутун залнн ларзага келтирди. Ленин чапдастлик билан президиум жойига чиқиб олди. Қарсаклар гулдуроси тинмагунча унинг юзини кўриб бўлмади. Сўнг амфитеатр йўлкасидан лип этиб, тепага чиқаётганида, кўққисдан яна кўриниб қолди. Одамлар Ленинни кўргач, у тўхтаб турган жойнинг атрофида борган сайин кадинроқ давра ола бошлашди ва қарсаклар гулдуросидан зал яна бир бор қаттиқ ларзага келгандек бўлди. Ленин Миха Цхакаянинг қулоғига тобора пастроқ энгашиб, у билан дўстона гаплашиб турди ниҳоят тартибсизликдан аччиқланди шекилли, қўлини бир силкиди-да, одамлар даврасини ёриб ўтиб, шиддат билан пастга юрди.

Доклад бошлаш учун минбарга чиқар экан, учинчи дафъа гулдурос қарсакларнинг тинишини тоқат билан кутишга мажбур бўлди. У минбардаги қоғозларни анчагача кўздан кечириб турди. Сўнгра қўлини баланд кўтариб, сершовқин зални тинчитиш учун бармоғини силкиди. У, чексиз ғала-ғовур қаршисида ёлғиз тураркан, худди ўзини мудофаа қилмоқчи бўлгандек, нимчасининг чўнтагидан соатни олиб, залдагиларга кўрсатди ва жаҳл билан циферблат ойнасини тиқир-тиқир уриб қўйди, — лекин бу ҳам кор қилмади.

Лениннинг дастлабки сўзлариёқ мажлис аҳлини ўзига ром қилди-қўйди. У чучукроқ тил билан овозига у қадар зўр бермай баланд товуш билан гапирарди, амалий ва оддий гапларни айтарди-ю, аммо ҳақиқий нотиқларга хос одатдан ташқари жўшқинлик билан сўзлар эди. У парча-парча қоғозларни кўзига яқинроқ келтириб, рақамларни санаб ўтар экан, сўзлари тамоман равшан чиқар, унда тумтароқли ва жимжимали гаплар бўлмас эди, лекин нутқ сўзлаётган вақтида қўлларининг содда ва маънодор имо-ишоралар қилиши, бутун гавдасининг ҳаракатчанлиги ва енгиллиги ўзига ниҳоятда ярашганидан нутқи ҳам мазмунан жўшқин бўларди.

Мен ўтирган журналистлар ложаси минбар ён бошида бўлиб, Лениндан сира кўз узмай унга тикилар эканман, дилимга: «агар рассом бўлсам, унинг суратини ёддан чиза олардим» деган фикр келди.

Константин ФЕДИН.

ИККИНЧИ МАЙ — ШАНБА КУНИ

МОСКВАДА 1920 йил 2 май куни эрталаб ёмғир ёғмоқда эди. Тер тўкиб меҳнат қилган кечаги кундан кейин шаҳар дам оларди. Кеча Бутунроссия шанбалиги бўлган эди. Зотан, дам олиш ҳаммага ҳам муяссар бўлмаганди. Мудофаа Кенгашининг Раиси Лениннинг дам оладиган вақтимиди.

Яқиндагина «Правда»да «Поляк оқ қўшинлари бутун фронт бўйлаб ҳужумга ўтди. Улар меҳнаткаш халқни қирмоқда, шаҳар ва қишлоқларни хонавайрон қилмоқда» деган даҳшатли сўзлар босилиб чиққан эди. Узоқ Шарқда Япония Россияни исканжага олмоқда эди. Ҳар куни Шимолий, Ғарбий, Жанубий-Ғарбий, Кавказ Туркистон, Шарқий фронтлардан оператив ахборотлар келмоқда эди...

Ўша кунларда Лениннинг ташвиши ва қайғуси бошидан ошиб ётарди. У бирданига жуда кўп ишларнинг режасини тузарди. Уларнинг ҳаммаси ёш Совет давлати учун баб баравар муҳим эди. Медицина ходимлари ва вабога қарши кураш чоралари ҳақида, ҳаммом ва кирхоналар ҳақида, гўшт ва ёғ ҳақида, транспорт ва йўллар ҳақида, уруш ҳолдан тойдирган мамлакатга етишмаган ва революциянинг тўла ғалабаси учун қандай қилиб бўлса-да, қўлга киритиш лозим бўлган кўпдан-кўп нарсалар ҳақида ўйларди у.

Натижада революция ғалаба қилди. Ҳар куни газеталарда фронтлардан келган оператив ахборотлар билан бир қаторда «қонсиз фронтда», яъни меҳнат фронтида қозонилаётган ғалабалар ҳақида ҳам хабарлар босилмоқда эди. «Меҳнат» сўзи энди алоҳида маъно ва куч касб этганлигидан, биринчи май шанбалиги байрам тусини олган эди.

Владимир Ильич эски пиджак, кепка кийган ва ёқасига қизил лентача таққан ҳолда Кремль майдонига шанбаликка келиб, бошқалар билан баравариға узун ва оғир ёғочларни ташиган эди.

Аммо бу унинг меҳнат кунининг бошланиши эди. Икки соатдан кейин эса у Карл Марксга қўйиладиган ёдгорлик ҳайкали пойдеворига ғишт қўйиш муносабати билан бўлган митингда нутқ сўзлаб, «Социалистик жамият негизини қуришга ёрдам бериш каби буюк шараф Россиянинг зиммасига тушди» деган машҳур сўзларни ўшанда айтган эди. Яна бир соатдан кейин унинг нутқи бошқа жойда, «Озод қилинган меҳнатга» ёдгорлик ҳайкалига пойдевор қурилаётган ерда жаранглади. Бу ердан У Прохоров мануфактураси ишчилари билан суҳбат қилиш учун Бауман ва Замоскворецкий районларига борди. Загорский номидаги саройни очиш маросимида ҳам нутқ сўзлади. Кечаси эса «Биринчи май шанбалиги» деган бир кунлик газета учун бош мақола ёзди ва газета эртасига, дам олиш куни босилиб чиқди

Аммо Лениннинг дам олиш куни йўқ эди. Унга 2 май куни ҳам ишлашга тўғри келди.

Лидия БАТЬ.

ДОҲИЙ ҲАЙКАЛИ

ЭШИК ОЧИЛАДИ. Қувноқ қиёфада, сал чучук тилда Ленин Андреев (ҳайкалтарош — редакция изоҳи) билан саломлашади:

— Салом, Николай Андреевич. Ҳаво бирам яхши, тўғрими? Бу қишдан бир амаллаб чиқдик шекилли... Сизнинг учун ярим соатлик вақтим бор. Битказа оласизми?

Ярим соат Андреев учун муҳлат. У шошиб-пишиб, лекин жуда завқ билан ишлайди. Қаламда чизилган тарҳни қарийб тайёр деса бўлади. Ҳозир пайқай олмай қолган бир-икки белгисини сўнгра қўшса ҳам бўлаверади. Мана, Ленин креслодан турди-да, ачиниб қўлларини ёзди ва ёзув столи томон йўналди. Ярим соат тамом бўлди, у энди ишга киришмоғи керак. У китобни ёзиб битирмоқда ва қандайдир бир гап орасида китобнинг номини айтади: «Коммунизмда болаларча «сўллик» касали».

Андреев кабинетнинг нариги томонига ўтиб, китоб жовони ёнида турган баланд курсичаси олдига боради ва курсича устида Владимир Ильич бошининг кичикроқ, табиий ҳажмининг ярмисича келадиган ҳайкалчасини ясайди.

Андреев қўлида чўпқалам, моҳирона чаққон ҳаракат билан; мастикага салгина тегиб, нозик чуқурчалар чизади, жағларини текислайди, лабининг ўнг бурчини андаккина сийдамлаб қўяди. Аммо энг муҳими — у кўзини узмай қарайди, ўрганади, таққослайди чамалаб кўради ва санъаткорнинг ўткир кўзи билан ҳаммасини қайдга олади. У ўзининг алоҳида хусусияти ва ягоналиги билан ажойиб бўлган юзининг майдатина бир белгисини ҳам, кичкина бир нуқтасини ва жиндаккина тарҳини ҳам назардан қочириб қўйишдан қўрқади.

...Андреев Лениннинг юзига тикилиб қараркан, минбар томон бораётган Владимир Ильични биринчи марта кўрганида, бу бўйи ўртача, гавдаси миқти, жуда серҳаракат ва жуда тез юрадиган кишининг ёши қарийб элликка бориб қолганини эшитиб, ҳайрон бўлган эди. У ҳамма жиҳатдан шундоққина барваста, ҳаракатчан, ёш кўринарди. Ҳозир ҳам, унинг ажинлари синчиклаб қаралган, жуда чарчаганлиги билиниб турган кечқурунга борганда лаблари оқариб, кўзлари тагида кўкиш тус пайдо бўлиши маълум бўлиб турган чоғда ҳам, у ҳамон кишига ёшдай туюларди.

Лениндаги ҳамма нарса ўшанда, дафъатан қараганда, жуда оддий ва жўн бўлиб кўринган эди. Энди эса Андреев бунинг учун ўз-ўзидан куларди. «Яхшилаб қарамаган эканман-да! Бутун мураккаб ва ғайри оддий томонларига синчиклаб назар солмаган эканман-да!..»

Аммо у дастлабки беш-ўн минутда яхшилаб қарамаган эди. Ленин югурганича минбарга чиқиб, олдинга эгилиб, букилган бармоқларига таяниши, «ўртоқлар» деб сўз бошлаши билан Андреев бу бутунлай ғайри оддий эканини дарҳол тушунди.

У нутққа қизиқиб кетиб, қулоқ солиб ўтираркан, олдида анчагина қоғоз турганини, бу ерга фақат нутқ эшитиш учун эмас, балки расм олиш, тарҳ чизиш учун келганини унутиб қўйган эди. Николай Андреевич сиёсат ҳақида бундай содда, равшан ва тушунарли қилиб сўзлаш мумкинлигини, мунозара бу қадар ўткир, маҳв қилиб ташлайдиган даражага боришини ҳеч қачон эшитмаган эди. Ленин қўлини кўтариб қатъий ҳаракат билан мухолифларнинг далилларини титка-пора қилиб улоқтириб ташларди. Ленин фикрларининг ва бутун нутқининг дангаллиги ва тугал ифодаланиши, нутқ давомидаги ҳар бир жумла, ҳар бир ибора, ҳар бир ҳаракатнинг маълум мақсадга қаратилганлиги ҳар бир тингловчига қандай жозибадор таъсир қилган бўлса Андреевга ҳам худди шундай таъсир қилган эди. Ниҳоят у бирдан ўзига келиб, шартта альбомни очди ва «Мен уни худди ана шундай беқиёс қилиб чизишим керак...» деган аниқ ва қатъий ишонч билан расм чизишга киришди.

Бу «чизишим керак» ифодаси ҳали ҳар жиҳатдан тўкис бир шаклга кирмаган эди, у вақтда Андреев қандай қилишини ва нима қилишини ҳали яхши билмас эди-ю, лекин Ленин образини яратиб совет кишиларига, балки, бутун ер юзининг одамларига тақдим этиш бурчини дилига қаттиқ жо қилган эди. Аммо Ленин расмини чизиб олишга у қанчалик муваффақ бўлса, Ленинни қанчалик яхшироқ билса, Андреев бу инсонни тўла-тўкис ифодалаб кўрсатадиган бу образни бир асарга сиғдириш одам боласининг қўлидан келиши гумон эканлигини шунчалик кўпроқ тушунарди. Бу қиёфа жуда ҳам кўп қиррали ва ҳар хил, ҳаётнинг турли дақиқаларида жуда ҳам хилма-хил, бундан ташқари унинг гавдаси ва юзининг одатдан ташқари серҳаракатлиги Ленинни санъаткор учун ҳайрон қоларли даражада мураккаб модель қиларди. Расм шаклида чизилган ва ҳайкал шаклида ясалган бир қатор портретлар туркуми яратиш ғояси ана шу тариқа туғилди.

Вера СМИРНОВА-РАКИТИНА.

МЎЪЖИЗАКОР ХОТИРА

1921 очарчилик йилида Козловда Совет ҳокимияти Мичурин ютуқлари виставкасини ташкил этади. Унинг олмалари, ноклари, олхўрилари кўргазмага қўйилади. Ленинчилардан кимнингдир миясига бу ажойиб дадил ва ниҳоятда керакли фикр, яъни худди ўша йили одамларга уларнинг ерлари нималар беришга қодир эканлигини ва янги, озод дунёда бу ерлар энди жуда сахийлик билан унум беришини кўрсатиш фикри келган...

М. Горький Ленин ҳақидаги машҳур хотираларида Владимир Ильичнинг Фанлар академияси аъзолари билан учрашганлиги ҳикоя қилинади. «Олимларни кузатиб қўйгандан кейин Ленин мамнуният билан деди:

— Мана бунга мен қойил. Улар ақли расо кишилар. Ҳамма гаплари оддий, ҳаммаси жиддий ифодага солинган, бу кишиларнинг нима исташларини яхши билишлари дарров кўзга ташланади қолади. Бундай кишилар билан ишласанг фақат ҳузур қиласан киши. Менга айниқса ана у... маъқул бўлди.

У рус фани намояндаларининг йирик номларидан бирини айтди, бир кундан кейин эса менга телефон қилиб:

— С. дан сўраб кўринг-чи, биз билан ишлашга рози бўлармикан? — деди.

С. таклифни қабул қилди, буни эшитиб Ленин астойдил қувонди. У қўлларини бир-бирига ишқалаб, ҳазил аралаш деди:

«— Ана шундай қилиб биз бирин-кетин ҳамма рус ва европалик Архимедларни ўз томонимизга оғдириб оламиз, ундан кейин дунё, исташ-истамаслигидан қатъи назар, остин-устин бўлиб кетади!».

В. И. Ленин Мичурин тақдирида ҳам ғоят катта роль ўйнади. Илм-фанга у ҳамиша дунёни ўзгартиб қайта қуриш учун зарур бўлган революцион асослардан бири деб қарарди.

Янги ҳокимиятнинг Мичурин ва унинг кўчатзорига авайлаб меҳрибонларча ғамхўрлик қилиши, Халқ Комиссарлари Совети ва унинг Раиси эндигина вужудга келган давлатнинг ғоят катта ва ниҳоятда муҳим ишлар билан кеча-кундуз жуда банд бўлишларига қарамай, улуғ селекционернинг ажойиб жасоратини муносиб қадрлаганликларини кўрсатувчи яққол далилдир.

1920 йилда Ер ишлари халқ комиссарининг В. И. Ленинга қиладиган докладида иштирок қилиш учун Тамбов губерна ер бўлимининг мудири И. Ф. Франц Москвага келади. Сира кутилмаганда унга Мичурин ишлари ҳақида Ленинга сўзлаб бериш топширилади. Франц эса фақат Мичуриннинг ширин рябина, йирик мевали олча ва жуда мазали ноклар етиштирганини биларди, холос.

Бироқ Ленинга шундай чала-чулпа ҳикоя қилиб бериш ҳам қизиқ туюлади. Унинг кўрсатмасига биноан Ер ишлари халқ комиссарлигидан Козловга мутахассислар жўнаб кетади. Чамаси, ўша вақтда Ер ишлари халқ комиссарлигида бюрократлар ва сохта олимлар уя қуриб олганга ўхшайди. Мичурин унинг олдига Москвадан кимлар борганини эслай олмайди. Бу кишилар у ерда тўраларча ҳаракат қилиб, бизнинг мансабимиз ва вазифамиз бунақа боғбондан баланд туради, деган дағдаға билан унинг сўзларига назар-писанд қилмай қулоқ солганлар. Буниси ҳам майли. Энг ёмони шуки, Мичурин олдига борган калтафаҳм тўралар Москвага қайтиб келгач, бу ғаламислар Мичуринни ёлғончи олим, қайсар чала мулла «тол дарахтида нок ўстиришни хаёл қилиб юрибди» деб ёлғон-яшиқ гапларни айтганлар.

Лениннинг мўъжизакор хотираси бўлмаганда, балки Совет ҳокимияти Мичуриннинг кимлигини узоқ вақтгача билмаган бўлур эди.

Алексей МУСАТОВ,
Михаил ЛЯШЕНКО.

Ҳайкалда созланган,
тасвирланган у,
Инсонлар қалбида мужассам
ўзи,
Ижодий ғоялар соҳиби мангу,—
Барҳаёт:
даҳоси, ўзи ҳам сўзи.
Вл. ЛУГОВСКОЙ.

* * *

Камол топмоқдадир Ленин
дунёси,
Тарих шошмоқдадир олдинга
томон,
Умр ҳар алмашган сайин
бўғинлар
Лениндан куч-қувват олар
бегумон.
Самад ВУРҒУН.

* * *

Ленин тўғрисида
икки юз йил бурун
Қалбларда туғилгандир
дастлабки дарак.
В. МАЯКОВСКИЙ.

* * *

Менда, улуғ Ленин бизларни даъват этганидек, минглаб сергайрат кишилар билан биргаликда ерни янгилашни давом эттиришдан бошқа истак йўқ.
И. В. МИЧУРИН.

ЭЛЕКТР СТАНЦИЯ ЛОЙИҲАСИ

ИНЖЕНЕР Александр Васильевич Винтер 1917 йил декабрида Москвадан Петроградга келгач, Смольнийга Ленин қабулига борди.

Совнарком секретари Николай Петрович Горбунов ҳайрон бўлиб уни қарши олди.

— Электр станция қурилиши тўғрисида дедингизми? — қайта сўради у. — Ғалати. — ва сездирмасдан деразага қараб қўйди.

Бир дақиқадан кейин у қайтиб чиқди-да, эшикни ёпмасдан деди:

— Киринг, ўртоқ Винтер. Фақат илтимос, кўп ўтириб қолманг.

У шу гапни айтди-ю, ўртоқларча кўз қисиб қўйди.

Владимир Ильич пальтога ўранган ҳолда унга пешвоз чиқди. У қаттиқ йўталарди — ҳамма томондан шамол ўтиб турган ва музлек совуқ бўлганидан бу бинода тумов бўлмаслик қийин эди.

— Салом, ўртоқ Винтер, — деди у шамоллашдан хириллаб қолган ғайри оддий товуш билан. — Сизнинг келганингизни менга Кржижановский айтган эди. Жуда вақтида келибсиз. Қани ўтиринг...

У Винтерга ўрин бўшатиш учун стул устидаги даста-даста газеталарни олиб ташлади.

— Биз Россияда кучли электрстанциялар қурмоқчи эканлигимиздан сизнинг хабарингиз бордир, албатта? — сўради Владимир Ильич ва шу заҳоти илова қилди: — Ишни бошлаб юбориш учун маҳаллий ёқилғининг ҳамма турларидан паст навли кўмирлардан ҳам, торф казилмаларидан ҳам фойдаланиш зарур.

— Радченко буни менга айтган эди, — тасдиқлади Винтер.

Шундай қилиб, Винтерга Шатурадаги торф билан ишлайдиган электр станцияси қуриш зарурлиги ёки мақсадга мувофиқлиги тўғрисидаги ўз лойиҳасини ҳимоя қилмоқчи бўлиб ўйлаб қўйган гапларини айтишга сира ҳожат қолмади.

Бироқ ҳар ҳолда у илгаридан ўйлаб қўйган бир-икки оғиз сўзини айтди:

— Владимир Ильич, Шатурада электр станцияси қурганимизда биз «Электропередача» тажрибасидан фойдаланишимиз мумкин. Бу жуда ҳам муҳим!..

Винтер фахрланиш оҳанги билан сўзида давом этиб, «Электропередача»нинг қурилиши Россия учун катта воқеа бўлган эди, деди.

...Владимир Ильич «Электропередача», унинг кишилари ва уларнинг муносабатлари ҳақида бошқа бировдан кўра кўпроқ биларди.

— «Электропередача»дан хабарим бор. Александр Васильевич, — деди Ленин. — Хўш Шатурадаги ишимизни нимадан бошламоқчисиз?

Бизнинг фикримизча, Владимир Ильич, — Винтер ўз чертёжларини ёйди, — мана бундоқ қилсак... Аввал «Электропередача»дан ток ўтказсак. — У чертёждаги чизиқни кўрсатди. — Бунда кабель тортсак... Сўнгра тажриба станцияси қуриб, чоғроқ қозонларда синаш учун торф ёқиб кўрсак. Ахир, ҳозирга қадар чиққан ҳамма справочникларда айтилишича, гўё торфнинг ҳатто энг яхши навлари ҳам қизиган қозоннинг бир квадрат метр майдонидан 10-12 килограммдан ошиқ буғ бермас эмиш. Ваҳолонки, айтишларига қараганда, Макарьев Питерда торфни ёқишни тажриба қилиб кўриб, 25 килограммдан буғ олаётган эмиш

— Ҳа, ҳа, — деди Ленин бош силкиб ва сўнгра бирдан Винтер кутмаганда жилмайиб: — Мен эса ишни ҳаммом қуришдан бошлаган бўлардим,— деди.

Винтер индамай, савол назари билан қаради.

— Албатта, ҳаммомдан бошламоқ керак, — такрорлади Ленин. — Торф қазиб чиқариш шундай ишки, унда ишловчи учун энг олдин яхши ҳаммом бўлиши керак. Мана Радченко ҳам, «Электропередача»да энг олдин ҳаммом қурилган эди, дейди.

— Ўша вақт бизда жуда яхши ҳаммом бор эди, — тасдиқлади Винтер. — Лекин биз Шатурада, электр бўлмаса, ҳаммом ҳам қуролмаймиз.

— Бу мураккаб зиддият, — деди Ленин ва ўйланиб туриб илова қилди — Радченко эса Шатурага боришга рози бўлди. Унинг хоҳиши партия ишига бориш эди, аммо мен уни ҳозирги вақтда биз учун энг муҳими — амалий хўжалик иши эканлигига ишонтирдим, чамаси.

Уларнинг суҳбатини телеграммалар ва қоғозларни имзо қўйиш учун олиб кирган Горбунов ўн мартача бўлди.

— Сизга тўла ва зуд муваффақият тилайман, — деди Ленин ниҳоят Винтернинг қўлини сиқиб. — Нима десангиз, ёрдам қиламиз. Тўғридан-тўғри менга мурожаат қилишга сўз беринг!..

Тамара ЛЕОНТЬЕВА.

В. И. Ленин юбилейига Ўзбекистон нашриётларининг туҳфаси.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАСИ 45 ЁШДА

АҲИЛ ОИЛАДА

Диёримизда катта байрам. Афсонавий Қирқ қиздан мовий Орол денгизигача, Устюртдан Қизилқум саҳроларигача ястаниб ётган Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ўзининг навқирон 45 ёшини нишонламоқда. Қорақалпоқ халқи унча катта бўлмаса ҳам, ерлари халқимизнинг кўнгли сингари бепоёндир. Автоном республикамиз эгаллаб турган майдонга бир неча Европа давлатларини жо қилиш мумкин. Лекин ўтмишда қолоқ, тарқоқ ҳолда яшаб келган қорақалпоқ халқи ўз бахтини 1917 йили Невада отган тонгдан олди.

Улуғ Октябрь, Ленин зиёси халқимизни жаҳолат ва қолоқлик ботқоғидан социализм осмонига олиб чиқди, халқимизга озодлик ва бахт берди. Эндиликда Совет Қорақалпоғистони ривожланган қишлоқ хўжалигига, юксалаётган саноатга, гуллаб-яшнаётган илғор маданиятга эга бўлган социалистик республика бўлиб қолди.

Ўлкамизнинг бир авлод умри мобайнида бу қадар улкан тараққиёт йўлини босиб ўтиши Коммунистик партиямизнинг доно ленинча миллий сиёсати туфайлидир. Бунинг учун биз улуғ Лениндан, Иттифоқимиздаги ҳамма халқларни дунёда биринчи бўлиб янги тузум сари йўллаган Коммунистик партиямиздан, Советлар Иттифоқининг тенг ҳуқуқли ягона оиласига уюшган барча қардош халқлардан, биринчи галда шу оиланинг тўнғичи оғамиз рус халқидан чексиз миннатдормиз.

Салкам ярим аср мобайнида

Д. ЕШИМБЕТОВ,
Қорақалпоғистон АССР Олий Советн Президиумининг раиси

босиб ўтилган йўлга назар ташлаган ҳар бир киши доҳиймиз В. И. Ленининг қолоқ халқлар илғор халқлар пролетариатининг ёрдами билан тараққиётнинг капитализмгача бўлган босқичидан тўғридан-тўғри социализмга ўтиши мумкин, деган доно фикри халқимиз мисолида ҳам ўзининг тўла ифодасини топганлигига чуқур ишонч ҳосил қилади.

Автоном республика ижтимоий тараққиётнинг ана шу нурли йўлида иқтисодий ва маданий соҳаларда катта муваффақиятларга эришди. Маълумки, бизнинг автоном областимиз даставвал 1924 йил охирларида Қозоғистон ССР таркибида ташкил топган эди. 1932 йили эса автоном республикага айлантирилди. 1936 йили Қорақалпоғистон Ўзбекистон ССР составига кирди.

Қорақалпоғистоннинг давлат сифатида шаклланиши ўлка экономикасини ривожлантиришнинг муҳим омили бўлди. Унинг бюджети, халқ хўжалик плани ишлаб чиқариш кучларини тараққий эттиришга қаратилди.

Қорақалпоғистонда совет ҳокимияти йилларида амалга оширилган улуғвор ишлар бу ўлка қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Партия мамлакатни индустрлаштириш планини амалга оширар экан, бизнинг диёримизда бу соҳани бутунлай янгидан вужудга келтиришда куч ва маблағни аямади. Бизда замонавий саноат ишлаб чиқаришига 1928-1932 йилларда асос солинди деса бўлади. Худди ўша йиллари Чимбойда пахта тозалаш заводи, Қозоқдарёда балиқ заводлари, Учсой, Майпоз, Хўжайлида кемасозлик устахоналари ва бошқа корхоналар, кейинроқ эса Мўйноқда балиқ-консерва комбинати қурилди.

Янги социалистик тузумнинг халқимиз тақдирида нақадар буюк революцион яратувчилик роль ўйнаганлигини шу тарихан жуда қисқа муддат ичида қилинган ишлар мисолида яққол ҳис этиш мумкин. 1913 йили бутун ўлкамизда ишчилар сони 50 кишидан ошмасди. Ҳозир саноат ишчиларининг ўзи 14 мингдан ошиб кетди. Агар ўтмишда бутун қорақалпоқ овуллари ёппасига саводсиз бўлса, ҳозир ўзимизнинг кўплаб инженер ва техник кадрларимиз етишиб чиқди, улар энг чигал муаммоларни ҳам бемалол ҳал этишмоқда. Қорақалпоғистонга телефон биринчи марта 1932 йили кириб келганлигини тарихчилар қайд этишган. Ҳозир эса бутун Автоном республикани кенг тармоқли телефон алоқаси чулғаб олган. Шаҳар ва овулларнинг ҳаммаси ёппасига радиолашган, Ильич нури бахтиёр хонадонларимизни ёритиб турибди. Ўзимизнинг телевизион марказимиз ишлаб турибди.

Хўжаликнинг бошқа муҳим тармоғи ҳисобланган қишлоқ хўжалигида эришилган муваффақиятлар ҳам беқиёсдир. Бизда биринчи колхоз 1928 йили тузилган эди. Улуғ Ватан урушигача бўлган даврдаёқ колхозларнинг ҳаммаси илғор қишлоқ хўжалик техникаси билан қуролланган эди.

Улуғ Ватан урушида халқимизнинг мард ўғил ва қизлари ҳам Ватанимизнинг муқаддас тупроғини ёвуз газандалардан тозалаш учун мардонавор курашдилар. Хотин-қизлар ва кексалар эса ғалаба соатини яқинлаштириш учун фронт орқасида фидокорона меҳнат қилдилар.

Ўзбек ва қорақалпоқ халқларининг ленинча миллий сиёсатга асосланган дўстлиги жуда муҳим сиёсий ва халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишда, айниқса пахтачиликни ривожлантиришда ўз ифодасини топмоқда. Автоном республикамиз экономикасининг асосий тармоғи бўлган пахтачилик ойдин йўлга тушиб олди. КПСС XXIII съездининг Директивалари асосида қишлоқ хўжалигининг янги истиқболли соҳаси бўлган шоликорлик тез ривожланмоқда. Пиллачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик ва бошқа соҳалар илдам суръатлар билан юксалмоқда.

Экономика тараққиётидаги муваффақиятларимиз маданий қурилиш соҳасидаги ютуқларимизга бевосита боғлиқдир. Бу соҳадаги ишлар ҳам ўз миқёси ва кўлами жиҳатидан ҳайратомуздир. Революцияга қадар ҳар минг кишидан иккитаси саводхон эди. Бугунги кунда Автоном республикамиз ёппасига саводхон диёр бўлиб қолди.

Революцияга қадар диёримизда рус-тузем деб аталган тўртта мактаб бўлиб, уларда биттадан ўқитувчи ва ҳаммаси бўлиб 147 ўқувчи бўлган эди. Ҳозир эса фарзандларимиз олти юздан кўпроқ мактабларда ўқимоқдалар. Битта олий ва ўн бешта ўрта махсус ўқув юрти ишлаб турибди. Жажжи гражданлар — меҳнаткашларнинг ўғил ва қизлари мактабгача болалар муассасаларида тарбияланяпти.

Илгари ташқи дунё билан деярли алоқаси бўлмаган Қорақалпоғистон Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизнинг йирик иқтисодий районлари билан темир йўл ва ҳаво транспорти орқали боғланди.

Ўтмишда аҳолиси кўчманчилик билан кун кечирган ҳеч бир халқ ўзининг Академияси бўлишини орзу қилиши мумкинмиди ахир?! Ҳозир бизда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон филиали ишлаб турибди. Уларда салкам тўрт юз илмий ходим баракали меҳнат қилмоқда. Илмий муассасаларда 9 фан доктори, 70 фан кандидати фаннинг янги йўналишларини ишлаб чиқмоқдалар.

Адабиёт ва санъатимиз халқимиз турмушини ҳаққоний акс эттириши билан умумсовет адабиётининг ажралмас қисми бўлиб қолди.

Орол бўйининг йирик маданий, илмий ва индустриал маркази бўлган Нукус шаҳри кейинги йилларда кенгайиб, чирой очди. Шаҳар Амударёга яқинлашиб, Қизкетган каналидан ҳам ўтиб кетди. Шаҳар йирик замонавий бинолари билан ўз чиройини кўз-кўз қилмоқда. Пойтахтнинг ўзига хос Чилонзори ва Йўлдош шаҳарлари пайдо бўлмоқда. Бу биноларни Нукус уйсозлик комбинати коллективи қурмоқда. Шаҳар ўзининг маданий муассасалари, корхоналари билан бошқа марказлардан қолишмайди. Музикали драма театри, Давлат филармонияси, телевизион марказ, халқ ижоди уйи, санъат ҳамда ўлкашунослик музейи ва бошқа илмий муассасалар ишлаб турибди.

Чимбой шаҳри Автоном республиканинг иккинчи илмий маркази бўлиб қолди. Бу ерда Қорақалпоғистон деҳқончилик илмий тадқиқот институти баракали иш олиб бормоқда. Институт коллективи пахта, беда ҳамда меваларнинг янги юқори ҳосилли навларини яратди. Улар яратган пахтанинг янги навлари «оқ олтин» етиштиришнинг жаҳондаги бу энг шимолий ҳисобланган зонаси учун жуда мос келади.

Амударё бўйларида қад кўтарган навқирон Тахиатош шаҳри Қорақалпоғистоннинг фахри бўлиб қолди. Бухоро табиий газ билан ишловчи бу ердаги ГРЭС қўшни Туркманистон ССРга ҳамда Ўзбекистоннинг Хоразм областига Ильич нурини етказиб бермоқда. Тахиатош энергетиклар шаҳригина бўлиб қолмай, оби-ҳаёт таровчилар шаҳри ҳам бўлиб қолди. Тахиатош гидроузелининг ишга туширилиши билан янгидан-янги пахтакор районлар вужудга келади, йирик шоликорлик базаси яратилади.

Автоном республиканинг энг кенжа шаҳри — Устюртдаги Комсомол шаҳри бўлиб, унинг аҳолиси жаҳондаги энг йирик Бухоро—Урал, Ўрта Осиё — Марказ газ қувурлари компрессор станциялари хизматчиларидан иборат. Улар халқимиз қалбидек ҳароратли табиий газни Россиядаги қон-қардошларимизга етказиб бериш бахтига муяссар бўлаётганликларидан беҳад хурсандлар.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишдан иборат умумхалқ ишида фаол қатнашмоқдалар. Кейинги йилларнинг ўзида Автоном республикамизда капитал қурилиш, электр энергетикаси, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми икки баравар ўсди. Шу мисолнинг ўзи ҳам Коммунистик партия ва жонажон Совет ҳукуматимиз миллий республикалар экономикасини юксалтиришга нақадар катта эътибор қилаётганликларидан далолат беради.

Кўриниб турибдики, Совет Қорақалпоғистони мамлакатимизнинг бошқа ўлкалари қатори ўзининг иккинчи ёшлигини топди. Бу ёшликни унга муборак юз йиллик тўйи нишонланадиган улуғ доҳиймиз Владимир Ильич Ленин берди. Бутун совет халқи қатори Қорақалпоғистон меҳнаткашлари ҳам бахтимиз ижодчиси, янги турмушимиз асосчиси, бахтимиз, саодатимиз раҳнамоси Лениннинг шонли юбилейи шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар.

Бизнинг республикамизда ҳам Мирзачўл пахтакорлари ва Бекобод металлургларининг ватанпарварлик ташаббуси кенг қулоч ёзмоқда. Хўжаликларнинг пахтакорлари юбилей йилида зиммаларига янги мажбуриятлар олиб, беш йиллик план топшириқларини тўла ва ошириб адо этиш юзасидан конкрет тадбирларни белгилаб олдилар. Саноат корхоналарининг коллективлари юбилей шарафига социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Бу умумхалқ ҳаракати жараёнида меҳнаткашлар коллективлари янги-янги ташаббусларни кўтариб чиқмоқдалар. Тўрт ойлик планни доҳий юбилейигача бажариш шиори ана шу ташаббусларнинг биридир.

Бахтиёр ҳаётга, социалистик тузум ва унинг неъматларига биз совет халқларининг метиндек мустаҳкам дўстлиги туфайли эришдик. Бу дўстлик яшар экан, ҳеч қандай қийинчилик бизга чўт эмас. Бу дўстлик барқарор экан, турмушимиз фаровон, ҳаётимиз гўзал бўлаверади.

Аҳил оилага уюшган ўн беш биродар, қон-қардош социалистик совет республикалари ягона Ватан—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқига жипслашиб, коммунизмнинг нурли чўққилари сари дадил бораверадилар.

Суратда: Нукус шаҳридаги Революция майдонида В. И. Ленинга ўрнатилган ҳайкал.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

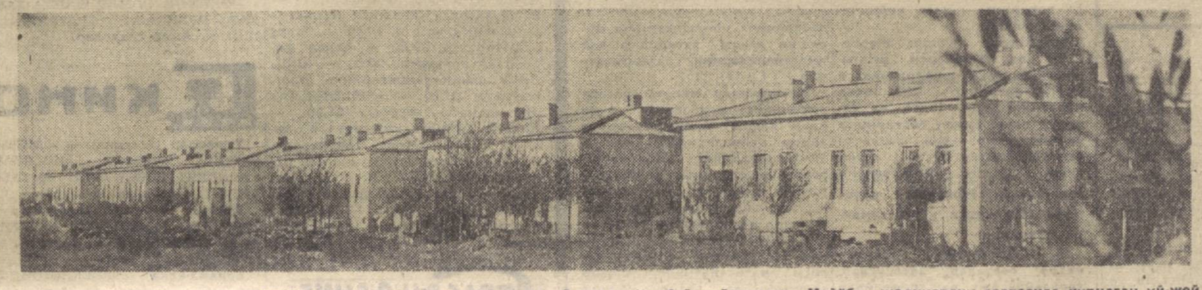

Қорақалпоғистон қишлоқлари тобора гўзаллашиб бормоқда. Суратда: Чимбой районидаги «Майб» шоликорлик совхозида қурилган уй-жой бинолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧОРВАЧИЛИККА ЭЪТИБОР ШУМИ?

Поп район партия комитети пленумидан

◆ ОҚСАЁТГАН СОҲА. ◆ СУБУТСИЗ БАҲОНАЛАР. ◆ ЮЗ СИГИРГА ҚИРҚ БУЗОҚ. ◆ ЎН ЭЧКИГА БИР УЛОҚ. ◆ ҲАР ОЙДА БИР МАРТА ТУХУМ ҚИЛГАН ТОВУҚЛАР. ◆ ЧОРВАЧИЛИК ҚАЧОН РЕНТАБЕЛЛИ БЎЛАДИ?

Поп район партия комитетининг навбатдаги пленуми районда пахтачилик ва чорвачиликни юксалтириш масаласига бағишланди. Мазкур масала юзасидан доклад қилган райкомнинг биринчи секретари Б. Рафиқалиев ўтган йили қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг асосий турлари бўйича план топшириқлари бажарилмай қолганлиги сабабларини турли баҳоналар билан хаспўслашга ҳаракат қилди.

Ўрни келганда шуни айтиш керакки, ўтган йили район хўжаликларида зиммага олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўплангандн. Бироқ, меҳнат интизоми тўғри уюштирилмаганн, ташкилотчилик ишлари сустлиги туфайли талайгина «оқ олтин» далада қолиб кетди. Гарчи район пахта топшириш юзасидан беш йилликнинг тўртинчи йилига мўлжалланган топшириқни бажарган бўлса-да, 1969 хўжалик йили плани бўйича давлатдан қарздор бўлиб қолди. Поплик пахтакорлар ана шу нуқсонни тугатиш, юбилей йили ҳосилига замин тайёрлаш мақсадида дала ишларини жонлантириб юбордилар.

Пленум районда жамоат чорвачилигининг аҳволи ниҳоят даражада танглигини алоҳида қайд қилди. Бу тармоқ бир неча йилдан бери зарардан чиқмай қолди. Чорва молларнинг сони плани сурункасига бажарилмай келяпти. Сўнгги тўрт йил ичида қорамоллар туёқ сонини ошириш плани 90 процентдан сал ортиқ, шу жумладан сигирлар 87 процент бажарилди. Бошқача қилиб айтганда, планга яна 1868 бош қорамол, 1795 бош сигир етмайди. Биргина «Москва» колхозининг ўзида 1966 йилга нисбатан 400 бошга яқин қорамол кам боқиляпти. Жданов номли, «Коммунизм» колхозларида, «Найман» совхозида ҳам аҳвол шундай.

Хўш, нега бундай бўлди? Пленум қатнашчилари докладчи бунинг сабабларини атрофлича таҳлил қилиб берса керак деб ўйлаган эдилар. Лекин докладчи қуруқ рақамларни келтиришдан нарига ўтмади.

Сўзга чиққан «Найман» совхози партия ташкилотининг секретари Р. Турдиалиев, Жданов номли колхоз раиси Х. Шарофиддинов, «Партия XXII съезди» колхозининг раиси А. Мирзааҳмедов ўртоқлар ҳам ўзлари раҳбарлик қилаётган хўжаликларда чорва маҳсулотлари етиштириш кескин камайиб кетганлигига бирор аниқ сабаб кўрсатмадилар. Озуқа экинлари ўстиришни қониқарсиз ташкил этганликлари учун «Москва» ҳамда «Ленинград» колхозларининг раислари А. Алиматов, Р. Турдиалиев ўртоқларга ўтган йилнинг май ойида область партия комитетининг бюросида партиявий жазо берилганди. Улар бюро йиғилишида беларволикларн учун ўзларини койиб, бундан кейин ишда ўзгариш ясаймиз, деб ваъда беришганди. Балки мазкур хўжаликларда бирор ўзгариш бўлгандир, деб ўйларсиз. Минг афсуски, ваъда ваъдалигича қолиб кетди. «Москва» колхозида ҳар гектар ердаги маккажўхоридан 159 центнерга етар-етмас кўкпоя олинди. «Ленинград» колхозида ҳам озуқа экинлари ҳосилдорлиги пландаги миқдорга етмади.

Пленумда шу нарса аниқравшан бўлдики, райондаги мавжуд ғунажин ва сигирларнинг қарийб 60—70 проценти қисир қолдириляпти. Натижада бузоқ олиш плани ўлда-жўлда қолиб кетяпти. Ҳозир район хўжаликларида ҳар юз бош сигир ҳисобига 40-45 тадан бузоқ олиш одат тусига кириб қолган. Кейинги икки йил ичида «Партия XXII съезди», «Москва» колхозларида, «Найман» совхозида олинган бузоқлар сони илгариги йиллардагига нисбатан 100-150 та камайиб кетди.

Поп районн бир вақтлар зотдор эчкиларини парваришлаш ва тивит олишда Иттифоқда машҳур эди. Районда бу тармоқ ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Кейинги икки уч йил ичида 40 мингга яқин тивитли эчкилардан 6 мингга яқини нобуд бўлди. Улардан улоқ олишда айниқса ачинарли аҳвол юз берди. Ахир, «Ленинград» колхозида ана шундай эчкиларнинг ҳар юз боши ҳисобига 10-12 тадан улоқ олинганини қандай изоҳлаш мумкин?

Музокарада сўзга чиққан нотиқларнинг гапларига қараганда, районда кейинги уч йил ичида маккажўхори ва беда экинлари майдони кенгайтирилмади, ҳосилдорлигига эътибор берилмади. Алмашлаб экиш жорий этилмаганлиги озиқ жамғаришга салбий таъсир кўрсатмоқда. Оқибатда гўшт, сут, жун етиштиришда ва тайёрлашда ҳамон силжиш бўлмаяпти. Бу соҳадаги планлар 60-70 процентдан нарига ўтмаяпти.

Пленум район партия, совет ва қишлоқ хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари чорва моллар нобуд бўлишининг олдини олмаётганини чидаб бўлмайдиган ҳол деб уқтирди. Кўплаб фермаларда моллар қаровсиз қолаётгани уларнинг нобуд бўлишига ёки мажбуран сўйиб юборилишига олиб келмоқда. Ўтган йилнинг ўзида қорамолларнинг 5,1 проценти, қўйларнинг 9,5 проценти, эчкиларнинг 7,8 проценти сўйилди ва ҳалок бўлди. Мазкур ходимлар эса сабабсиз актлар тузиш ва важ-карсонлар кўрсатиш билан чегараланиб келмоқдалар.

Музокарада сўзга чиққан «Правда» колхозининг раиси А. Каримов хўжаликда етти хазинанинг бири ҳисобланган паррандачиликни ривожлантириш учун қандай «тадбирлар» кўраётганлиги ҳақида гапирди. Бундан икки йил олдин колхозда 1100 та товуқ бор эди. Раис ундан қутилиш йўлини топди. Ўтган йили 700 та планлаштирилди. Ҳисоб-китоб вақтида ҳар товуқдан 40 тадан тухум олингани ҳақида акт тузилди. Аҳвол шу даражага бориб етдики, шу йилнинг январь ойи давомида товуқлар биттадан тухум қилди, деб ҳужжат расмийлаштирилди.

Пленум районда жамоат чорвачилиги бундай ночор аҳволга тушиб қолишининг асосий сабаби Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV пленумининг республика колхоз ва совхозларида чорвачиликни янада ривожлантириш чоралари тўғрисидаги қарорига амал қилмаётганлигида деб ҳисоблади. Мазкур пленумда район партия комитетлари зиммасига фермалардаги партия ва комсомол ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш, фермаларни механизациялаш, чорвачиликни қобилиятли кадрлар билан таъминлаш вазифаси юкланган эди.

Бироқ район партия комитети тажрибали коммунистларни фермаларга юбориш, зарур бўлган жойларда янгидан бошланғич партия ташкилотлари тузиш, чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани кучайтириш юзасидан зарур чоралар кўргани йўқ. Ҳалигача 12 та фермада партия ташкилоти тузилмаган. Икки фермада бирорта ҳам коммунист чорвадор йўқ. Илғор сут соғувчилар рағбатлантириб турилмайди. Бу ўринда райондаги Ленин номли колхознинг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, таннархини арзонлаштириш соҳасидаги тажрибасини оммалаштириш мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Пленум район партия комитети зиммасига жамоат чорвачилигини ривожлантиришда йўл қўйилган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш, чорвачиликни интенсив ривожлантириш, уни рентабеллик соҳага айлантириш юзасидан зарур чоралар кўриш вазифасини юклади.

А. АБДУЛЛАЕВ,
А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбирлари.

Мустафо ЧАЧИ

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг таниқли ташкилотчиларидан бири, СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба хўжалигининг бўлим бошқарувчиси Мустафо Чачи узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг шу йил 15 февралда вафот этди.

М. Чачи 1930 йилда Украина ССР, Қрим областининг Алушти районидаги Корбик қишлоғида туғилди. У ўз меҳнат фаолиятини 1944 йилда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба хўжалигида ишчи бўлиб бошлаб, тракторчи, кейинчалик механик ёрдамчиси ва трактор далачилик бригадасининг бошлиғи бўлиб ишлади.

1961 йилда у «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» тажриба хўжалиги бўлимининг бошқарувчиси лавозимига кўтарилди.

Хормас-толмас ходим, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг истеъдодли ташкилотчиси М. Чачи республика меҳнаткашлари орасида катта ва муносиб ҳурмат қозонди. М. Чачи бошчилик қилаётган бўлим пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлаш планларини йил сайин тўла ва ошириб бажариб келди.

Партия ва ҳукумат М. Чачининг хизматларини муносиб қадрлаб, унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон бердилар ҳамда уни Ленин ордени ва Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотладилар. У бир неча марта Оққўрғон район партия комитетининг аъзоси, район Советининг депутати қилиб сайланди. 1966 йилда эса СССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди.

Республика меҳнаткашлари М. Чачи вафоти туфайли ўз ишига беҳад содиқ коммунистдан, меҳнаткашдан, совхоз ишлаб чиқаришининг яхши ташкилотчиси, меҳрибон ва дилкаш ўртоқдан жудо бўлдилар.

М. Чачининг порлоқ ва ёрқин хотираси қалбларимизда доим сақланиб қолади.

И. Г. АНИСИМКИН, Р. Қ. ҚУРБОНОВ, В. Г. ЛОМОНОСОВ, Н. М. МАТЧОНОВ, М. М. МУСАХОНОВ, Р. Н. НИШОНОВ, Е. С. НАСРИДДИНОВА, Ш. Р. РАШИДОВ, М. АБДУРАЗЗОҚОВ, М. Т. ТУРСУНОВ, С. Р. РАСУЛОВ, Б. А. АБДУРАЗЗОҚОВ, К. Н. БЕКАЕВ, Б. М. ИСТОМИН, П. В. КОСТРИКОВ, С. А. ТОШҚУЛОВ, Э. Т. ШАЙХОВ, С. М. ТОИРОВ, Х. О. ОБИДОВ, С. А. ОМЕРОВ, А. ИСЛЯМОВ, Х. ҒОФУРОВА, З. Т. МАҚСУМОВ.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

АВЛОДЛАРГА МУРОЖААТ

Ҳар ким тоққа чиққанда атрофга, табиат манзараларига боқиб, мусаффо ҳаводан тўйиб нафас олади, завқланади. Бироқ, кишининг бундай ҳолатини тоққа, чўққиларга чиқишни ўзига ҳунар қилиб олган альпинистларда бўладиган ҳаётбахш кайфият билан тенглаштириш қийин.

Кўзда тутилган чўққини забт этишдек мақсад йўлида қояларга тирмашиб, қорли бўрон ё аёз демай, юқорига интилувчи альпинистлар халқ ўртасида оптимистлар, романтиклар дейилишининг боиси ҳам шунда.

7134 метрли чўққи забт этилди. Бу, ўша қўшиқларда мадҳ этилувчи тоғ довюракларининг қўлга киритилган, тилга олса арзигудек марраларидан бири. Помир тоғининг булутлар ортида бўй чўзиб ётган ана шу қоясини совет альпинистлари илк бор 1928 йилда эгаллашган. Мана, орадан сал кам қирқ икки йил вақт ўтибдики, баландлик В. И. Ленин чўққиси деб аталиб келмоқда.

1934 йили чўққига иккинчи марта чиқишга жазм қилинди. Бу гал альпинистлар группасининг раҳбари, партия ветерани Николай Васильевич Криленконинг ташаббуси билан пролетариат доҳийсининг ганчдан ишланган бюсти ўрнатилди.

Шундан кейинги чиқишлар альпинистларимиз учун Олой қояларининг энг баланд чўққисида бир неча йиллар давомида бунёдга келиб қолган муборак музейчани зиёрат қилишга айланди деса бўлади. Чунки баландликка қадам ранжида қилувчи ҳар сафарги группа ўрнатилган бюстнинг совуқдан, бўрондан нурашини ҳисобга олиб, янгисини, пухтароғини ўзлари билан олиб чиқишарди. Жумладан, 1954 йили сополдан ясалган бюст ўрнатилган бўлса, 1965 йили ленинградлик ҳайкалтарошлар Ильичнинг бронза ҳайкалини ясаб бердилар.

Совет ҳокимиятининг эллик йиллик байрами арафаси кунларида мангу музлик устида тўққиз давлат байроғи ҳилпиради. Шонли байрам муносабати билан уюштирилган халқаро юбилей олимпиадаси қатнашчилари бундан ташқари қалб сўзлари битилган махсус металл тахтача, доҳийнинг ганчдан ишланган катта бюстини қолдиришди. Туркистон жангчи-альпинистлари эса Қирғизистон ССР халқ рассоми О. Мануйлованинг металлга барельеф қилиб туширган Ленин суратини ўрнатдилар.

Ўтган йил совет альпинистлари чўққидаги муборак музейчани материаллар билан бойитиш борасида яхши натижага эришдилар. Воронежликлар улуғ сана — В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейи шарафига булутлар ортидаги баландликка табрик сўзлари ва доҳийнинг барельефи туширилган мемориаль лавҳани олиб чиқишган бўлса, Орехово-Зуева шаҳрининг азаматлари яна бир улуғвор иш қилдилар. Улар Лениннинг 200 йиллик юбилейини кутиб оладиган келажак авлодга қарата мурожаат сўзлари ёзилган хатни музейга элтиб қўйишди. Хат махсус ўқдонга жойланиб унинг устига СССР герби ва «1969 йилнинг июли. Ленин чўққиси. 2070 йилда очилсин» деган сўзлар ўйиб ёзилган.

Альпинистларнинг муборак чўққи сари юришлари давом этмоқда.

В. РАЦЕК,
СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери.

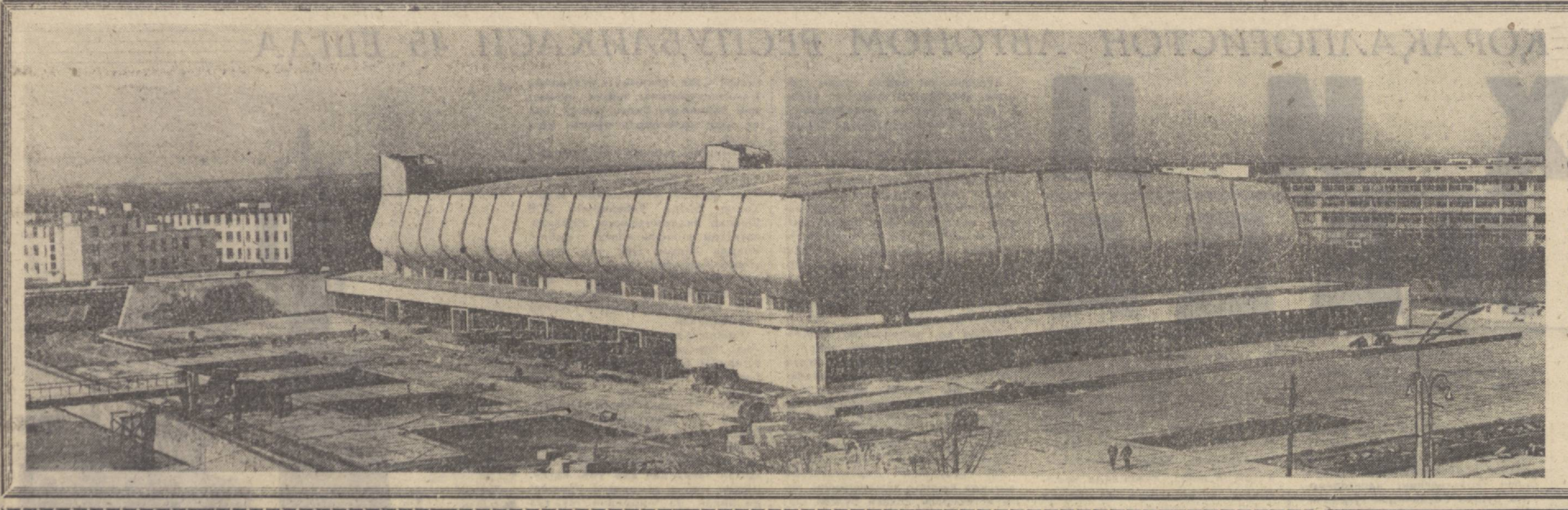

ТОШКЕНТ. Студентлар шаҳарчаси ёнида муҳташам бир бино қад кўтармоқда. Ҳадемай бу ер спорт ишқибозларининг энг гавжум жойларидан бирига айланиб қолади. Суратда: ёпиқ яхмалак биносининг умумий кўриниши. Ҳозир бу ерда сўнгги қурилиш ишлари кетяпти.

В. Мазур фотоси. (ЎзТАГ).

«ПАХТАКОР»НИНГ ЎЙИНЛАРИ

Мамлакат футбол федерацияси 1970 йил чемпионат календарини тасдиқлади. Бу йилги жаҳон чемпионати муносабати билан апрель—июнь ойлари даврида баъзи командалар мамлакат биринчилигида ҳамда СССР Кубоги учун курашда терма команда составига кирувчи ўйинчиларисиз қатнашадилар. Мамлакат кубоги ўйинлари қуйидаги муддатларда ўтказилади: 9—13 майда 1/16 финал, 28 майда нимчорак финал, 27 июнда чорак финал, 25 июлда ярим финал ва 8 августда ҳал қилувчи финал.

Мамлакат биринчилиги учун чемпионат 8 март куни Москвада пойтахт армиячилари билан Донецкнинг «Шахтер» командалари учрашуви билан бошланади.

«Пахтакор» биринчи даврнинг дастлабки учрашувини 15 март куни ўз майдонида «Черноморец» командаси билан ўтказади. Қолган ўйинлари: МАРТ. 21. «Пахтакор»—«Шахтер», 27. «Пахтакор»—ЦСКА. АПРЕЛЬ. 2. «Пахтакор»—«Динамо» (М), 8. «Пахтакор»—«Зенит», 12. «Пахтакор»—«Спартак», 18. «Пахтакор»—«Торпедо» (М), 25. «Динамо» (Мн)—«Пахтакор». МАЙ. 2. «Динамо» (К)—«Пахтакор», 20. «Динамо» (Тб)—«Пахтакор». ИЮНЬ. 8. «Пахтакор»—«Нефтчи», 22. «Арарат»—«Пахтакор». ИЮЛЬ. 2. «Спартак» (Орджоникидзе) — «Пахтакор», 6. «Пахтакор»—«Торпедо» (Кт), 13. «Заря»—«Пахтакор», 20. СКА—«Пахтакор». ИККИНЧИ ДАВРА: 29. «Нефтчи»—«Пахтакор». АВГУСТ. 3. «Пахтакор»—«Спартак» (Ор.), 13. «Торпедо» (М)—«Пахтакор», 17. «Пахтакор»—«Динамо» (Тб), 25. «Пахтакор»—«Заря», 30. «Пахтакор»—СКА. СЕНТЯБРЬ. 6. «Шахтер»—«Пахтакор», 10. «Динамо» (М)—«Пахтакор», 20. «Зенит»—«Пахтакор», 25. «Спартак» (М)—«Пахтакор». ОКТЯБРЬ. 1. «Пахтакор»—«Динамо»(К), 5. ЦСКА—«Пахтакор», 11. «Черноморец»—«Пахтакор», 24. «Пахтакор»—«Арарат», 30. «Торпедо» (Кт)—«Пахтакор». НОЯБРЬ. 5. «Пахтакор»—«Динамо» (Мн).

Халқаро ҳаёт

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

ХАЛҚЛАР СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ТАШАББУСИНИ МАЪҚУЛЛАМОҚДА

КЕНГ халқаро жамоатчилик Совет ҳукуматининг сўнгги муҳим ташаббусига зўр эътибор бермоқда. СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг АҚШ Президентига, Англия Бош Министрига ва Франция Президентига қилган мурожаати араб давлатларига қарши Исроил қуролли игвогарликларини авж олдираётганлиги натижасида Яқин Шарқ районида вужудга келган хавфли аҳволга халқларнинг эътиборини жалб этди.

Америка, Англия ва Франция матбуоти Совет ҳукумати бошлигининг мактубини Исроил ва унинг хомийлари шаънига нисбатан жиддий огоҳлантиришдир, деб баҳолади. Ҳатто Ғарб матбуотининг Исроил агрессорларини қўллаб-қувватлаётган органлари ҳам Исроилнинг Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа араб давлатларига қарши қилган сўнгги хавфли ҳужумлари ва хуружлари ғоятда қалтис оқибатларга олиб келиши мумкин эканлигини ҳозир эътироф этишга мажбур бўлди.

Яқин Шарқдаги можарони Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган ҳамда босиб олинган территориялардан агрессор қўшинлари олиб чиқиб кетилишини кўзда тутган резолюциясини манфаатдор томонлар бирдай бажариш асосида сиёсий бартараф этиш учун қатъий курашаётган Совет Иттифоқининг вазмин ва қаттиқ позициясини араб мамлакатларининг халқлари чуқур мамнуният билан кутиб олди. «Совет Иттифоқи,— деб таъкидлайди Қувайтда чиқадиган «Ар-Рисола» газетаси»,— Совет Иттифоқининг империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашчи сифатидаги ролига мос бўлиб тушувчи равшан позицияда турибди».

Қоҳирада чиқадиган «Ахбор Ал-Яум» газетаси Қўшма Штатлар Исроилни қўллаб-қувватлаётганлигини қоралар экан, Совет Иттифоқининг араб мамлакатларини қўллаб-қувватлаш позициясига ўтишига кўзғаган сабаблар «агрессорни қўллаб-қувватлаётган ва Яқин Шарқда ўз ҳукмронлигини ўрнатишга интилаётган АҚШ келтирган важлардан тубдан фарқ қилади», деб таъкидлади. «Совет Иттифоқи,— деб ёзади газета,— ўз озодлиги, суверенитети ва мустақиллиги учун курашаётган кучлар томонида турибди».

АРАБЛАР БИРЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ИСРОИЛ ҳукмрон доиралари агрессив режаларида араб мамлакатлари бирлигини қўпоришни кўзлаган хомхисоблар оз роль ўйнамайди. Яқинда Американинг «Нью-Йорк таймс» газетаси сурбетларча бундай деб ёзди: Исроил БАР территориясига ҳужум қилиб турар экан дастлаб мамлакат президенти Носир ва умуман Яқин Шарқдаги барча прогрессив раҳбарлар четлаштирилишини кўзда тутмоқда. Тель-Авивдагилар, деб ёзди газета, улар ўрнига Исроил учун мақбулроқ кишилар ҳокимият тепасига келади, деган умиддадир.

Араб мамлакатларининг халқлари жаҳон империализми агентларининг режаларига ўз сафларини жипслаштириш билан жавоб бермоқда. Беш араб мамлакатларининг юқори доирада ўтказилган ва 9 февраль куни ўтган учрашувнинг натижалари шундан яққол далолат бермоқда. Бу Исроилга бевосита қарши турган араб давлатлари бошлиқларининг иккинчи кенгаши бўлди. БАР, Сурия, Судан Ироқ ва Иордания вакиллари сўнгги вақтларда вужудга келган ҳарбий аҳвол, Исроил ҳаво урушини авж олдираётганлиги, Қўшма Штатлар Исроил агрессорларини қўллаб-қувватлаганлиги каби муҳим масалаларни ҳамда келгуси даврда Исроилга қарши ҳарбий операция режаларини муҳокама қилишди.

Қоҳира кенгашининг якунлари кўрсатишича, агрессор тез-тез бомбардимон қилиш ёрдамида араб давлатларини тиз чўктирмоқчи бўлиб беҳуда уриняпти. Кенгаш қатнашчилари ўз баёнотларида Исроил босиб олган араб территорияларини озод этишга қаттиқ бел боғлаганликларини изҳор қилдилар. Улар бошқа араб давлатлари ва халқларига мурожаат қилиб, агрессорга қарши курашмоқ ва босиб олинган территорияларни озод этмоқ учун курашга ҳамма куч-қувватларни сафарбар этиш ва ҳамма имкониятларни ишга солишга чақирдилар.

Исроилга бевосита қарши турган давлатлар Қўшма Штатларни агрессорга ёрдам бериб, унга ҳомийлик қилаётганлиги учун қаттиқ қоралаб чиққанликлари империализмга қарши курашни кучайтирмоқ учун жуда катта аҳамиятга эга.

АҚШ НАЙРАНГ ИШЛАТМОҚЧИ

АФРИКА мамлакатларида ҳамда яқинда мустақилликни қўлга киритган бошқа мамлакатларда Қўшма Штатларнинг обрўси ва таъсири жуда пасайиб кетганлигидан Америка ҳукмрон доиралари мавжуд аҳволдан қутулмоқ учун бирон йўл қидиришга мажбур бўлмоқда. Эндиликда Вашингтон эски империалистик сиёсатни Африка учун «янги стратегия» байроғи остида «янгилашга» уринишдан умид тутмоқда.

7 февралда Африка қитъасидаги 10 мамлакат бўйлаб сафарга жўнаган Қўшма Штатлар давлат секретари Рожерс бу сафар янги империалистик доктринанинг яловбардори бўлиб чиқди. Америкадаги юқори мансабдор шахс сафарининг аҳамияти яна шу билан ҳам таъкидланадики, АҚШ тарихида биринчи марта давлат секретари расмий миссия билан Африкага жўнаб кетди.

Хўш, Қўшма Штатлар Африкада нима қилмоқчи? Бирлашган Араб Республикаси информация хизматининг раҳбари ана шу саволга жавоб қайтарар экан, даставвал АҚШ араб мамлакатлари нефть бойликларини эксплуатация қилишдан йилига олиб турган 2,5 миллиард долларлик даромадларни ҳар қандай воситалар билан сақлаб қолиш ва уни кўпайтириш пайидадир, деди. АҚШ айни шу даромадни кўзлаб ҳам араб мамлакатларига қарши Исроил агрессиясини қўллаб-қувватламоқда.

Америка монополиялари Жанубий Африка Республикасида бир миллиард долларга етган капитал маблағларидан ёхуд Жанубий Родезия руда бойликларини қазиб чиқаришдан тушаётган жуда катта фойдадаги ўз ҳиссасидан асло воз кечиш ниятида эмас.

Қўшма Штатлар «янги стратегия» байроғи остида Африка қитъасидаги ҳарбий, иқтисодий ва идеология экспансиячилигидан иборат эски мақсадларини кўзламоқда. Қўшма Штатлар Исроил агрессорларини қўллаб-қувватлашни активлаштириб бормоқда. Жанубий Родезия, Жанубий Африка Республикасидаги ирқчи режимлар билан ҳамда Африка халқларининг озодлик курашини бостираётган Португалия мустамлакачилари билан ҳамкорлик қилишни кенгайтириб бормоқда.

Африка мамлакатлари Америка империализмининг янги мустамлакачилик доктриналари ва стратегиясини рад қилмоқда. Рожерс Тунисга келган куни бўлиб ўтган оммавий намойиш қатнашчилари: «Американиклар, уйингизга жўнаб қолинг!» деб қичқиришди. Вашингтон вакили пайдо бўлган барча мамлакатларда ана шу шиор такрорланиб хитоб қилинмоқда.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

◆ НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йорк портидаги шатакчи кемалар экипажларининг 6 минг аъзоси курашни давом эттирмоқда. Улар моддий аҳволнинг ва меҳнат шароитларининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Бир неча юз шатакчи кеманинг тўхтаб қолиши натижасида портнинг ишида қийинчилик туғилди.

Маъмурлар Ньюарк, Жерси-Сити ва Нью-Жерси штатининг бошқа шаҳарларидаги ўқитувчиларнинг забастовка курашини дўқ-пўписа ва қамоққа олиш билан бостиришга уринмоқдалар. Иш ташлаган ўқитувчилардан 30 дан ортиқ киши суднинг забастовкани тақиқлаш тўғрисидаги қарорини бузганлиги учун қамоққа олинди.

◆ РИМ. Бутун Италияда метро поездлар, автобуслар, троллейбуслар ва трамвайлар тўхтаб қолди. Мамлакат шаҳар транспортининг ходимлари 24 соатлик умуммиллий забастовка ўтказмоқдалар. Италиядаги барча учта йирик касаба союз бирлашмаларининг чақириғига мувофиқ, транспорт ходимлари янги коллектив шартнома тузиш тўғрисидаги талабни қўллаб-қувватлаб чиқдилар.

◆ ЛОНДОН. Ўз моддий аҳволининг яхшиланиши учун курашаётган 450 мингга яқин Англия ўқитувчиларининг вакиллари ҳукумат уларнинг талабларини қондирмагунча курашни давом эттиришга аҳд қилганликларини таъкидладилар.

Ўқитувчилар миллий касаба союзининг раҳбарлиги яқин икки ҳафта ичида мамлакат айрим районларидаги мактаб ўқитувчиларининг янги забастовкаларини эълон қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу иш ташлаш ҳукумат ён бермагунча давом эттирилаверади.

◆ БОНН. Регенсберг шаҳрининг 3 мингдан кўпроқ аҳолиси магистратнинг шаҳар транспортида қатнов ҳақини қарийб 40 процент ошириш тўғрисидаги ниятига қарши норозилик билдираётган кишиларнинг намойишида қатнашди. (ТАСС).

ИСТЕЪФОГА ЧИҚИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОР

АНҚАРА. (ТАСС). Ҳукмрон адолат партиясининг раҳбар кенгаши ҳукуматнинг истеъфога чиқишини тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилди. 14 февралда бу қарорни республика президентига топшириб чиқади. Янги молия йили учун тузилган бюджет лойиҳасини мамлакат парламенти кўпчилик овоз билан рад этганидан сўнг ҳукуматнинг истеъфога чиқиш тўғрисида қарор қилинди.

БОЛГАРИЯ. Свиштов шаҳрининг қурувчи ва монтажчилари 120 мегаватт қувватга эга бўлган иссиқлик электр маркази ва целлюлоза толаси заводини В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигигача топшириш мажбуриятини олдилар. Бу йирик химия комбинати Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилмоқда. Суратда: совет инженерлари Борис Вдовин, Борис Нефедов ва Николай Архиповлар болгар мутахассислари орасида. Улар иссиқлик электр станцияси қурилишида қатнашмоқдалар.

БТА-ТАСС фотоси.

СОВЕТ ТРАКТОРЛАРИ ҲИНДИСТОН ДАЛАЛАРИДА

ДЕҲЛИ. Деҳлида Ҳиндистон давлат савдо корпорацияси вакиллари билан «Тракторэкспорт» Бутуниттифоқ бирлашмаси вакиллари ўртасида 1500 та «Белорусь» совет тракторини етказиб бериш тўғрисидаги шартнома имзоланди. Харид қилинган тракторларни озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги министрлиги Ҳиндистон фермерлари ўртасида тақсимлайди. Ана шу тракторлар олингандан кейин Ҳиндистон далаларида 30 мингга яқин совет трактори ишлай бошлайди.

Машина ускуналари департаментининг директори С. Вора ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Белорусь» тракторлари иш пайтидаги сифати, пухталиги ва бошқаришнинг ғоят ўнғайлиги билан характерланади. Бу тракторлар Ҳиндистонда жуда машҳурдир. «Сизларнинг тракторларингиз, — деди Вора, — бизга чет элдан озиқ-овқат сотиб олишдан тўла воз кечишга эришиш йўлида самарали ёрдам бермоқда». (ТАСС).

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — Халқ талантлари концерти, 9.30 — С. Юдаков. «Ёшлик» поэмаси, 10.10 — Украин куйлари, 10.30 — Хор қўшиқлари, 11.15 — ЎзССР Фанлар академияси академиги М. Ҳомидхоновнинг «Энергетика ва автоматика тараққиёти» деган суҳбати, 11.30 — А. Жонибеков. Фортепьяно ва оркестр учун концерт, 13.30 — А. Королёв ва «Аккорд» квартети куйлайди, 15.15 — «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (русча), 15.30 — С. Зуннунова «Руҳ билан суҳбат» поэмаси асосида радиокомпозиция, 16.10 — «Қардош республикалар музика маданияти». Композитор Рауф Гажиев, 16.50 — «Правда» газетасининг обзори, 18.00 — «Экиш техникаси шай қилиб қўйилсин» (русча), 18.10 — В. Мухатов. «Менинг Ватаним» симфоник поэмаси, 18.40 — Спорт эшиттириши, 19.20 — Кекса ижрочилар концерти, 20.00 — «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси, 21.00 — «ЛЕНИННОМА» программаси (русча), 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт, 22.20 — Чанг тароналари, 22.40 — «Севимли ёзувчилар радиокутубхонаси» А. Мухтор. «Давр менинг тақдиримда» романидан парча, 23.15 — «Куйлар тинглаб дам оламиз» деган концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — Москва кўрсатади.
17.55 — Тошкент кўрсатади.
Рус тилида: 18.00 — Теляниликлар, 18.15 — Транспорт ходимлари учун эшиттириш, 18.40 — «Минг имкониятдан бири» (бадиий фильм).
Ўзбек тилида: 20.05 — Теляниликлар, 20.20 — Шинелли йиллар хотираси, 20.50 — «КИНО-ЛЕНИННОМА», 21.10 — Ўзбекистон санъат усталари. Шаҳодат Раҳимова, 21.50 — «Қилич ва қалқон» (2-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — Тошкент. Ўқув кўрсатувлари. 20.00 — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Тошкент кўрсатувлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/II да Ҳамза, 18/II да Корсар.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/II да Мирзо Улуғбек, 18/II да Мария Стюарт.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/II да Ажаб савдолар.

КИНО

Усмирлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дўппи кийган фаришта — «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ёлкама-ёлка «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

18 ФЕВРАЛДА

Усмирлар (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Дўппи кийган фаришта — «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Қора қуюнлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

САНЪАТ САРОЙИДА

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ФАШИЗМ УСТИДАН ҒАЛАБА ҚОЗОНГАН КУННИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА
22 февралда

«ҚИРҚ БИРИНЧИ ЙИЛ ОЛМАЛАРИ»

ЯНГИ КЕНГ ЭКРАНЛИ БАДИИЙ ФИЛЬМ

ПРЕМЬЕРАСИ

«УЗБЕКФИЛЬМ» киностудияси маҳсулоти.
Сценарий автори — Дмитрий ХОЛЕНДРО.
Постановкачи режиссёр — Равиль БОТИРОВ.
Бош оператор — Т. ЭФТИМОВСКИЙ.
Рассом — Н. РАҲИМБОЕВ.
Композитор — Г. ВИЛЬДАНОВ.
Овоз оператори — Е. ШАЦКИЙ.
РОЛЛАРДА: Чол — Наби ҒАНИЕВ, Анвар — Ш. ЭРГАШЕВ, Одил — У. САЛИМОВ, Мансур — С. АҲМЕДОВ, Гуля — Т. АҲМЕДОВА, Майя — Е. СИЦИНСКАЯ, Федька — А. ФИЛОЗОВ, Пинчук — И. КЛАСС, Саид — Б. ИХТИЁРОВ

22 февраль кеч соат 7 да фильм ижодкорлари билан учрашув ўтказилади.

Сеанслар: кеч соат 7 ярим ва 9 яримда;

23 февралдан бошлаб: эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5, кеч 7 ва 9 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Олдиндан билет сотиш кассаси эрталаб соат 10дан кеч 9гача очиқ.

Справка учун телефонлар: 44-21-74, 44-56-18.

«СРЕДНЕАЗАВТОМАТИКА» ТРЕСТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МОНТАЖ-СОЗЛАШ БОШҚАРМАСИГА

бош бухгалтерлар, инженерлар, созловчилар, объект ишларини тайёрлаш группалари, лойиҳаловчилар, I—VI разрядли электр слесарлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — вақтбай-мукофотли.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-96, Чилонзор массиви, 6 квартал (Новокузнецк қурилиш монтаж поезди территориясида) 29, 32, 48 автобуслар, 6, 11 троллейбусларнинг («Ётоқхона» бекати).

ФАБРИКА, ЗАВОД, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ, СОВХОЗ, КОЛХОЗ, КЛУБ, МАДАНИЯТ САРОЙИ ВА УЙЛАРИ, ҲАМДА БОШҚА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи қошидаги

БАДИИЙ АДАБИЁТЛАР ПРОПАГАНДАСИ БЮРОСИ

1970 йилда адабий кечалар, Ўзбекистон ёзувчилари билан учрашувлар, адабиёт ҳақида суҳбатлар ва бадиий адабиётни пропаганда қилиш бўйича бошқа тадбирлар ўтказиш учун

ШАРТНОМА ТУЗАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, академик Сулаймонова кўчаси, 29-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455 Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283 Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт —331216. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347 Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка —337343. Корректура — 337132. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250 330251, 330252 330253, 330254, 330255, 330256, 330257 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро 3—31—42. Қарши —38—42 Нукус —42—62. Самарқанд 31—972. Термиз 23—27. Урганч 31—55. Гулистон —22—09.

№ Г — 39. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р. 02259.